

INSPRAAKREACTIE INTERNETCONSULTATIE AANVULLINGSWET BODEM

1 mei 2016

1 HET IS OVER EN UIT MET DE SECTORALE VERKOKERING

En daar ben ik niet rouwig om.

Eenzijds moet ik mij nu haasten om deze woorden te nuanceren en relativeren. Anderzijds moet ik misschien nog niet te vroeg juichen.

Ik sta positief ten opzichte van de ambities van de Omgevingswet. Tegelijk ligt er een collectieve uitdaging om deze op een goede manier waar te maken, ook na 2018 kan de praktijk weerbarstiger zijn. Zoals de MvT Omgevingswet vermeldt: het is niet alleen een kwestie van nieuwe wet- en regelgeving, maar het vraagt ook een cultuurverandering.

De Omgevingswet vormt een goede gelegenheid om met een frisse blik naar de bodemsector te kijken. Een wereldje dat vanaf Lekkerkerk toch wat te verkokerd is geraakt. Focussend op de aan- of afwezigheid van verontreiniging (terwijl er onder het maaiveld meer takken van sport zijn). Begrijpelijk vanuit hoe het denken over bodem zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld nadat begin jaren 80 de termen 'gifgrond' en 'multifunctioneel' zijn gemunt.

Maar laten we nu vooral kijken door de verse bril die de Omgevingswet ons aanreikt. Goede kennis en inzichten moeten we daarbij uiteraard meenemen naar de toekomst.

Zonder de bodem (en verdere ondergrond) te problematiseren en zonder deze te veronachtzamen.

2 INTERNETCONSULTATIE, EEN POSITIEVE ONTWIKKELING!!

Allereerst wil ik in algemene zin mijn waardering uitspreken voor internetconsultatie. Dit vergroot de transparantie en bevordert afgewogen regelgeving. Het plaatst een brugpijler in de kloof die er soms is tussen de overheid en de rest van de samenleving.

Het is daarbij belangrijk (zonder dit in regelgeving te willen vastleggen), dat in voorkomende gevallen iedereen ook voldoende tijd heeft om zich te verdiepen in de materie en hierop eventueel te reageren. Het is daarom positief dat de omvangrijke AmvB's bij de Omgevingswet gedurende drie maanden ter inzage komen. Niet elke afzonderlijke belanghebbende zit immers aan tafel bij overleggen met 'stakeholders' in het voortraject van de regelgeving.

Wat mij betreft mag internetconsultatie in het kader van de Omgevingswet de norm zijn (en niet enkel voor zover het moet volgens het Verdrag van Århus). Het tweede lid van artikel 23.4 Omgevingswet kan dus komen te vervallen:

- de AmvB's en MR's kunnen niet enkel 'mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het milieu' hebben, maar ook aanzienlijke gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk: regels die ingrijpen op het werk van professionals of de manier waarop informatie beschikbaar wordt gesteld. (specifiek voor bodem is dit een punt van zorg, maar uiteraard kan dit integraal gelden)
- 'overleg via representatieve overlegorganen': dit vereist nog steeds transparantie en de mogelijkheid tot democratische controle, anders is de gelegenheid voor het publiek om

opmerkingen te maken niet adequaat geborgd (zonder daarmee de waarde van overlegstructuren te miskennen).

De meest recente halfjaarlijkse wijziging van de Regeling bodemkwaliteit bevat een voorbeeld van hoe het in mijn ogen niet moet:

Er heeft geen openbare consultatie plaatsgevonden want dat is zo afgesproken met de Raad van Accreditatie (RvA).

De staatsrechtelijke bevoegdheden van RvA heb ik zo snel niet kunnen terugvinden, maar RvA heeft niet de democratische legitimatie om te bepalen of er al of niet een openbare consultatie plaatsvindt.

3 OMGEVINGSWET GAAT UIT VAN VERTOUWEN, GELDT DIT OOK VOOR BODEM?

Onder andere in de MvT Omgevingswet staat als paradigmawisseling: “Ja mits” in plaats van “nee tenzij”. De MvT Aanvullingswet bevat ook een aparte paragraaf ‘Vertrouwen’, maar tegelijk wordt op pagina 37 gesproken over het uitgangspunt “nee tenzij”.

Is dit een bewuste keuze om bij bodem af te wijken, en zo ja waarom dan?

En bovenaan pagina 39 duikt het woord “milieufraude” op.

Een woordkeus die bij menigeen in het bodemwereldje niet in goede aarde zal vallen. Bij de rest van de Omgevingswet ben ik nergens een dergelijk vocabulaire tegengekomen.

Wanneer specifiek bij bodem wordt gekozen voor deze woordkeus, dient deze keuze het resultaat te zijn van een integrale afweging, gebaseerd op objectieve, deugdelijk onderbouwde, betrouwbare en actuele informatie [1].

4 TERLOOPS WORDT HET VERGUNNINGSTELSEL KWALIBO IN STAND GEHOUDEN

De MvT Aanvullingswet vermeldt op pagina 50 dat de regels uit Kwalibo (zoals thans opgenomen in hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit) gebaseerd blijven op hoofdstuk 11A van de Wet milieubeheer. In dit vergunningstelsel dient men voor een breed scala aan werkzaamheden verplicht gecertificeerd te zijn volgens door het SIKB opgestelde protocollen.

Op de website van Rijkswaterstaat staat aangekondigd dat deze erkenningsregeling nog verder wordt uitgebreid en dat men in de toekomst ook voor het schrijven van advies verplicht gecertificeerd moet zijn. (<http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/erkenningen/overzicht/>) .

Een motivatie hiervoor ontbreekt. Terwijl Kwalibo er in een rapport op www.omgevingswetportaal.nl d.d. 22 juni 2015 niet 100% rooskleurig vanaf komt. Ook hier geldt dat deze keuze het resultaat moet zijn van een integrale afweging: gebaseerd op objectieve, deugdelijk onderbouwde, betrouwbare en actuele informatie.

Het is natuurlijk niet de bedoeling dat een sectorale afwijking buiten het zicht van ‘Eenvoudig beter’ wordt geparkeerd in de Wm, om deze – wanneer de Omgevingswet in werking is getreden en de projectorganisatie ontmanteld – zogenaamd “beleidsneutraal” over te hevelen naar de Omgevingswet.

In de zomer van 2013 is het document met de plannen voor verplichte certificering van advies, de BRL15000, voor inspraak gepubliceerd. De ingediende zienswijzen daarover zijn na ruim 2,5 jaar nog steeds niet beantwoord.

De zienswijze die ik op 11 september 2013 heb gericht aan de toenmalige staatssecretaris is daarom bijgevoegd en maakt deel uit van de inspraakreactie over de Aanvullingswet bodem [2].

Kwalibo moet volgens de Europese Dienstenrichtlijn uit 2006 worden aangemerkt als een vergunningsstelsel. In beginsel verbiedt Richtlijn 2006/123/EG dit soort vergunningsstelsels tenzij aan de voorwaarden van noodzakelijkheid en evenredigheid wordt voldaan. Over nut en noodzaak van de certificering van advies komt het Ministerie van I&M niet veel verder dan dat certificering van advies begin deze eeuw is opgenomen in een beleidsnota 'bodembeheer op goede gronden' [3].

Wanneer I&M / SIKB de noodzakelijkheid en evenredigheid van certificering van advies niet kunnen motiveren - gebaseerd op objectieve, deugdelijk onderbouwde, betrouwbare en actuele informatie – rijst de vraag in hoeverre dit voor meer vergunningsverplichtingen uit Kwalibo geldt.

Een vervolgvraag is dan verder in hoeverre er andere (oneigenlijke) motieven in het spel zijn, bijvoorbeeld:

- de urenverklaringen van het SIKB-consortium;
- het beperken van de mededinging.

Kwalibo is immers big business voor SIKB. Voor de verplichte certificeringen BRL1000, BRL2000, BRL2100, BRL6000, BRL7000 tezamen incasseerde SIKB in 2015 circa € 260.000 aan verplichte afdrachten vanuit de branche [4]. Over een periode van 4 jaar gaat het dus om een Miljoen Euro "voor het onderhoud van de BRL's".

Formeel is SIKB niet bevoegd om leges te heffen [3]. Feitelijk komen deze verplichte afdrachten echter neer op een ietwat versleutelde vorm van legesheffing.

5 DIVERSEN

Artikel 10.10a

Gedoogplicht tegen "ontstaan" van onaanvaardbare risico's

Moet hier niet (ook) gesproken worden van "tegengaan" van deze risico's?

(de risico's zijn er al, maar worden beperkt door bijv. het plaatsen van een hek. Van "ontstaan" kan sprake zijn bij gebruiksverandering)

Artikel 13

Moeilijk leesbaar wat hier wordt bedoeld.

De artikelsgewijze toelichting verwijst naar een niet bestaand artikel 10.20b

Artikel 10.21a

De artikelsgewijze toelichting kondigt een specifieke zorgplicht voor bodem aan in het Besluit activiteiten leefomgeving (ter vervanging van art. 13 Wbb).

Staat in artikel 1.7 Omgevingswet niet gewoon hetzelfde als in art. 13 Wbb?

Artikel 19.9a

Toevalsvondst met onaanvaardbare risico's voor de gezondheid

De humane risico's van bodemverontreiniging zijn maar beperkt te koppelen aan activiteiten zoals opgenomen in artikel 4.3 (immers hoogste blootstellingsrisico bij gewasconsumptie uit eigen moes- of volkstuin en in mindere mate 'plaatsen waar kinderen spelen')

Bouwen op een immobiele verontreiniging levert inspanning voor de bewoner/gebruiker niet snel onaanvaardbare risico's op.

NB. daarom bij informatiebeheer en –ontsluiting onderscheid maken tussen (mogelijke) aanwezigheid van mobiele versus immobiele verontreiniging.

Artikel 23.6a

Noodregeling bodem

Waarom alleen voor bodem, zou dit niet even goed kunnen gelden voor andere omgevingscomponenten?

Hoofdstuk 3 Overgangsrecht

Liever niet tot in de lengte van jaren enclaves met oude regelgeving (en oud bevoegd gezag) naast nieuwe regelgeving.

Voorkeur voor één uniforme periode van overgangsrecht voor alle deelonderwerpen die opgaan in de Omgevingswet.

“De bevoegde overheden kennen de locaties” (blz 42)

Bij goed informatiebeheer (goede ontsluiting van informatie) boet dit argument aan kracht in. Gemeenten kennen hun grondgebied, burgers en ondernemers het best en witte vlekken zonder informatie (omdat die bij de provincie ligt) past minder goed bij de stip aan de horizon dat iedereen met een klik in de kaart te weten kan komen wat er op een locatie mogelijk is en wat er eventueel aan de hand is.

Algemeen deel, blz. 26

“De inzet van omgevingswaarden is vooralsnog niet voorzien”

Tegelijk wordt elders de introductie van “voorkeurswaarden” en “maximale waarden” aangekondigd.

Voor mij is het onderscheid niet helder wat wel of niet omgevingswaarden zijn.

Algemeen deel, blz. 57

“borging van historisch onderzoek”

Belangrijke winst valt te halen met het verbeteren (borgen) van de toegankelijkheid van historische informatie, die voor een groot deel bij overheden aanwezig is, ook in het licht van de digitale ambities van de Omgevingswet.

NOTEN

- [1] Wordkeus overgenomen van blz. 352 MvT Omgevingswet.
- [2] Het bij de zienswijze ingediende WOB-verzoek is destijds wel beantwoord [3]
- [3] Zie beantwoording WOB-verzoek, kenmerk IEM/BSK-2013/261312 d.d. 7 november 2013
- [4] Voor de verplichte certificeringen BRL1000, BRL2000, BRL2100, BRL6000, BRL7000 tezamen gaat het om 1141 x € 230 excl. BTW = € 262.430 (Peildatum begin april 2015)

Mevrouw WJ. Mansveld
Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kenmerk Marmos: U13-029-P1312
Uw kenmerk: -
Datum: 11 september 2013

Betreft: Zienswijze 'ontwerp-BRL SIKB 15000 inventarisatie en onderzoek bodem'
inclusief WOB-verzoek

Geachte mevrouw Mansveld,

Medio juli 2013 heeft de overheidsstichting SIKB op haar website de 'ontwerp-BRL SIKB 15000 inventarisatie en onderzoek bodem' gepubliceerd. Bij deze publicatie wordt tot uiterlijk 13 september 2013 de gelegenheid geboden om te reageren op dit ontwerp.

De overheidsstichting SIKB valt onder uw eindverantwoordelijkheid als staatssecretaris:

- het voormalige Ministerie van VROM heeft in het verleden het SIKB doen oprichten;
- het Ministerie van VROM heeft jarenlang subsidie verstrekt aan het SIKB. Volgens de beoordeling van de steunmaatregel aan het SIKB door de Europese Commissie in 2001 is sprake van een subsidie gedurende zes jaar met een totaalbedrag van bijna 3 miljoen Euro. Volgens haar website is het SIKB tot 2011 gesubsidieerd door het Ministerie van VROM;
- het Ministerie van I en M is vertegenwoordigd in zowel het Centraal College van Deskundigen (CCvD) van het SIKB als in de Programmaraad van het SIKB;
- het Ministerie van I en M maakt (via Rijkswaterstaat) deel uit van het bestuur van het SIKB.

De ontwerp-BRL SIKB 15000 bevat het controversiële plan om adviesbureaus (maar naast deze dienstverleners ook overheden die bepaalde werkzaamheden in eigen beheer uitvoeren) te verplichten om zich te laten certificeren voor het uitvoeren van bepaalde advieswerkzaamheden¹ in de bodembranche.

Achterliggende intentie is, om op grond van hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit een verplichte erkenning voor advieswerkzaamheden in het bodembeheer in te voeren, gebaseerd op deze certificering. De regelgeving voor verplichte certificering en erkenning van allerlei werkzaamheden (diensten) in het bodembeheer wordt veelal aangeduid als de Kwalibo-regelgeving.

¹ In de ontwerp-BRL wordt overgestapt op een andere woordkeus, nl. 'inventarisatie', maar feitelijk gaat het om advieswerkzaamheden (zoals ook blijkt uit een presentatie van uw ministerie op een door de provincie Noord-Holland georganiseerde bijeenkomst in Beverwijk op 27 juni 2013).

Ik maak bezwaar tegen dit voornemen vanwege:

- de hoge administratieve lasten en papieren rompslomp van deze certificering;
- het ontbreken van meerwaarde voor mijn bedrijfsvoering en voor de kwaliteit van mijn werkzaamheden;
- strijdigheid met artikel 11.2 van de Wet milieubeheer (Kwalibo-regels kunnen slechts worden gesteld voorzover deze nodig zijn in verband met de bescherming van het milieu);
- strijdigheid met artikel 25 van het Besluit bodemkwaliteit (voorliggende documenten zijn onvoldoende duidelijk en er is onvoldoende draagvlak voor de verplichte certificering van advieswerkzaamheden);
- het op gespannen voet staan van de Kwalibo-regelgeving met de Europese Dienstenrichtlijn (volgens de Dienstenrichtlijn kunnen vergunningsstelsels alleen onder bepaalde voorwaarden worden ingevoerd).

De plannen voor verplichte certificering van advieswerkzaamheden in het bodembeheer zijn niet nieuw. In 2007 en 2008 heb ik al naar het SIKB gereageerd op toenmalige voorstellen onder de titel BRL SIKB 5000. Op mijn brief d.d. 8 februari 2008 met kenmerk U08-004 (bijgevoegd), gericht aan de heer W. de Koning van het SIKB, heb ik nooit een reactie mogen ontvangen.

Onduidelijkheid over de probleemanalyse, reikwijdte en impact

Ik mis een actuele en onafhankelijke probleemanalyse waarop het huidige beleidsvoornemen is gebaseerd. Dit bemoeilijkt de beoordeling van het ontwerp. Deze probleemanalyse is wel essentieel. Inzet van het verkeerde beleidsinstrument heeft niet alleen als nadeel dat bedrijven (maar ook overheden) onnodig extra administratieve lasten hebben. Ook bestaat bij de keuze van een verkeerd beleidsinstrument het risico dat het beoogde doel niet wordt bereikt en het klaarblijkelijke probleem blijft voortbestaan. Mocht een dergelijke probleemanalyse wel bestaan dan zou ik hiervan graag een exemplaar ontvangen.

In de plannen is sprake van certificering van bepaalde 'eenvoudige advieswerkzaamheden'. Onduidelijk is, of het hierbij blijft of dat het huidige plan voor certificering van deze 'eenvoudige advieswerkzaamheden' een opstapje vormt om in de komende jaren voor steeds meer advieswerkzaamheden (diensten) verplichte certificering voor te schrijven.

Deze onduidelijkheid / rechtsonzekerheid wordt versterkt door de volgende passage op pagina 15 van het gepubliceerde ontwerp:

Toelichting bij de openbare reactieronde:

De scope-omschrijving is nog onderwerp van nadere beschouwing en kan in de definitieve versie nog wijzigen'

Ik vraag me af hoe ik deze passage in het licht van de inspraakprocedure moet interpreteren.

In de ontwerp-BRL SIKB 15000 wordt verwezen naar een nog niet beschikbaar protocol 15051. Onduidelijk is wat hierin op termijn wordt opgenomen. Gelijktijdig met de ontwerp-BRL SIKB 15000 heeft het SIKB tevens een concept 'Essentiële eisen voor toezicht op inventarisatie en onderzoek bodem' gepubliceerd. Hierin wordt gesteld, dat de essentiële eisen voor "inventarisatie" (=advies) pas worden ingevuld nádat het protocol 15051 is vastgesteld. Deze "essentiële eisen" zouden echter voorafgaand aan het eventueel opstellen van een dergelijk protocol 15051 beschikbaar moeten zijn en leidend moeten zijn voor de invulling van een dergelijk protocol.

Dit alles maakt dat ik de impact van het beleidsvoornemen op de korte en langere termijn op mijn bedrijf niet kan inschatten. Ik verricht vooral specialistische werkzaamheden waarin mogelijk ook voor een klein deel eenvoudige advieswerkzaamheden kunnen voorkomen waarvoor u een erkenningsplicht wilt invoeren. De certificeringskosten staan in dat geval in geen verhouding tot de baten.

De motieven voor certificering van advieswerkzaamheden

In algemene zin mis ik de motivatie van de noodzakelijkheid en evenredigheid als bedoeld in de Europese Dienstenrichtlijn.

Kwalibo vindt zijn wettelijke grondslag in artikel 11.2 van de Wet Milieubeheer. Op grond van dit artikel kunnen in het kader van Kwalibo slechts certificerings- en erkenningsregels worden gesteld voorzover die nodig zijn ter bescherming van het milieu.

Daarnaast stelt de toelichting bij Aanwijzing 8 uit de Aanwijzingen voor de regelgeving het volgende: *Bij verwijzing naar normalisatienormen die verder gaan dan het publieke belang vereist, blijft de verwijzing beperkt tot het voor dat belang relevante deel van de normen.*

De twee laatstgenoemde punten heb ik reeds vermeld in mijn brief aan het SIKB d.d. 8 februari 2008.

In algemene zin bevat de ontwerp-BRL SIKB 15000 allerlei voorschriften die voor bedrijven met < 5 werknemers vooral neerkomen op een ISO-9001 light – certificering, maar in mijn ogen geen significante bijdrage leveren aan het publieke belang van de bescherming van het milieu.

Uit paragraaf 1.1 op pagina 12 blijkt ook niet, dat de doelstelling van de BRL-SIKB 15000 de bescherming van het milieu betreft. In plaats daarvan valt in paragraaf 1.1 te lezen, dat het verplichte certificaat aangeeft dat de certificaathouder:

- in staat is om op consistente wijze producten te leveren die voldoen aan de wensen van de klant en van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
- zich ten doel stelt om de klanttevredenheid te verhogen;
- zich ten doel stelt het voldoen aan de eisen van de klant en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving te borgen.

Klanttevredenheid is geen publiek belang. Bovendien komen de wensen van de klant niet noodzakelijkerwijs overeen met de optimale bescherming van het milieu. De focus op de wensen van de klant is met name merkwaardig in het licht van de geschiedenis van Kwalibo. Het project Kwalibo is ooit gestart naar aanleiding van een rapport uit het eind van de jaren 90 met de titel 'Wie betaalt bepaalt'. Daarin werd gesteld, dat bodemadviesbureaus het milieuhygiënische belang ondergeschikt zouden maken ten voordele van de betalende opdrachtgever. Ik heb dit rapport zelf niet gelezen, maar naar verluid was dit destijds niet zozeer gebaseerd op feitelijk geconstateerde zaken, maar vooral van-horen-zeggen.

Ik zie geen verband tussen certificering en het al of niet (kunnen of willen) naleven van wet- en regelgeving.

Handhaving waaronder toezicht op de naleving van wet- en regelgeving is een publieke taak en hoort niet thuis bij een private instantie, die daarvoor bovendien verplicht moet worden ingehuurd door de "ondertoezichtgestelde".

Juist in het beleidsveld bodem heerst binnen de overheid een dubbele moraal ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving. Binnen de overheid wordt verschillend gedacht over bodemregelgeving en de naleving daarvan.

Al in het begin van de jaren 90 kreeg het Pikmeearrest landelijke bekendheid. Het rapport "Nationaal dreigingsbeeld 2008 – georganiseerde criminaliteit".van de KLPD bevat een beschrijving van allerlei vormen van voorkomende criminaliteit, waaronder een hoofdstuk "criminaliteit bij bodemsanering". Afgezien van ambtelijke corruptie is dit het enige hoofdstuk in het KLPD-rapport waarin overheden specifiek worden genoemd als dadercategorie:

- *Tot deze dadercategorie behoren ook medewerkers van gemeentelijke overheidsdiensten die de gemeenschap geld proberen te besparen (KLPD-rapport blz 120, bovenaan, over de "incidentele daders")*
- *Verontrustend daarbij is dat lagere overheidsinstanties het niet altijd zo nauw nemen met de regels (in de conclusie van het KLPD-rapport op blz. 122).*

Op een bijeenkomst van de provincie Noord-Holland in Beverwijk op 27 juni 2013 werden de resultaten van een handhavingsactie van de provincie Noord-Holland gepresenteerd. Daarbij waren bij overheden in ongeveer de helft van de gevallen overtredingen van bodemregelgeving geconstateerd. Ik kan overigens niet beoordelen in hoeverre het hier administratieve futiliteiten betrof dan wel serieuze schendingen van het belang van de bescherming van het milieu.

Het opleggen van extra regels en administratieve lasten aan bedrijven is weinig geloofwaardig, zolang overheden zich niet voor 100% houden aan de klaarblijkelijk gehanteerde maatlat (en daarmee weggomen)

Draagvlak

Artikel 25 van het Besluit bodemkwaliteit schrijft voor, dat normdocumenten slechts kunnen worden aangewezen voor zover deze voldoende draagvlak hebben bij de betrokken partijen.

Het SIKB schrijft in de ontwerp-BRL SIKB 15000 op pagina 8 onder het kopje "Draagvlak" het volgende: *Dit certificatieschema is op initiatief van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) op gesteld door (vertegenwoordigers) van opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheden, vertegenwoordigd in het CCvD Bodembeheer.*

Het SIKB overschat hiermee enigszins de populariteit van zichzelf en haar CCvD: het SIKB vindt dat er voldoende draagvlak is voor de BRL SIKB 15000, want het SIKB heeft de BRL SIKB 15000 opgesteld. Dit doet denken aan de zinsnede "Wij van WC-eend adviseren WC-eend".

Dit valt niet goed te rijmen met de onafhankelijkheidseisen die normaliter in het kader van Kwalibo worden gesteld: elk doorsnee bodemonderzoeksrapport bevat een paragraaf waarin het adviesbureau verklaart onafhankelijk te zijn ten aanzien van de opdrachtgever en de onderzoekslocatie, want dat moet van Kwalibo.

Uit de vergaderverslagen van het CCvD SIKB Bodembeheer blijkt echter geen unaniem draagvlak voor de verplichte certificering van advieswerkzaamheden:

- in het verslag van het CCvB SIKB d.d. 18-12-2012 stelt een vertegenwoordiger van VNO-NCW vast dat het betalend bedrijfsleven moeite blijft houden met het certificeren van advies;
- in het conceptverslag van het CCvD SIKB d.d. 18 juni 2013 geeft de vertegenwoordiger van de Unie van Waterschappen aan dat de waterschappen problemen hebben met de verplichte erkenning van inventariserend onderzoek dat wordt uitgevoerd door waterschappen. Men vindt het een te zwaar middel en verwacht dat het geen toegevoegde waarde heeft.
- En verder in het verslag van de Programmaraad Bodembeheer van het SIKB d.d. 15-11-2012: *“betalend bedrijfsleven, adviesbureaus en grote opdrachtgevers (Shell e.d.) willen niet dat advies wordt gecertificeerd”*

Onder ditzelfde kopje “draagvlak” stelt het SIKB verder:

Ter verhoging van het draagvlak geeft SIKB deze ontwerp-beoordelingsrichtlijn vrij voor een openbare reactieronde.

Deze formulering doet vermoeden dat inspraak voor het SIKB een facultatief karakter heeft.

Een bestuursorgaan dient zich bij het nemen van een besluit te houden aan zorgvuldigheid en belangenafweging. Dit impliceert, dat de functie van inspraak niet is “het verhogen van draagvlak voor het voorgenomen besluit”, maar dient ter borging van de zorgvuldigheid en belangenafweging van het besluit.

Administratieve lasten

Een eventuele verplichte certificering van advieswerkzaamheden brengt voor mij hoge administratieve lasten met zich mee:

- uit de tabellen op pagina 88 en 89 maak ik op, dat naast initiële kosten jaarlijks externe kosten moeten worden gemaakt voor ‘tussentijds onderzoek’ en ‘verlengingsonderzoek’.
- Tot dusverre heft het SIKB leges voor diverse bestaande verplichte certificeringen. Uit bladzijde 99 blijkt, dat ook voor de verplichte certificering BRL SIKB 15000 in de toekomst leges wordt geheven door het SIKB. De exacte hoogte hiervan is onduidelijk;
- Naar schatting kunnen de jaarlijkse externe kosten voor mijn bedrijf en andere kleine bedrijven oplopen tot enkele procenten van de jaaromzet;
- De extra interne tijdsbesteding als gevolg van de door uw overheidsstichting voorgestane certificeringsplicht ligt naar verwachting nog hoger dan de verplichte externe inhuur van de certificatie-instelling. Daarmee lopen de administratieve lasten in totaal op tot zeker 10% van de jaaromzet.

Deze lastenverzwaring treft met name een aantal kleine bedrijven in de bodembranche onevenredig hard. Daarnaast zijn recentelijk kabinetsplannen in de publiciteit gekomen om ZZP'ers fiscaal ongunstiger te behandelen. Eenmanszaken in de bodembranche worden dus op dit moment dubbel gepakt.

Uit de stukken² blijkt voorts, dat u onder de noemer ‘informatie-arrangement’ een verplichting wilt invoeren om informatie aan te leveren aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (naast of verweven met de verplichte certificering). Naast de administratieve lasten en kosten vanwege de certificerende instelling en het SIKB dus ook nog extra administratieve lasten vanwege de Inspectie leefomgeving en Transport (ILT). Dit komt op mij niet efficiënt over.

² Informatieblad bij Openbare reactieronde van “BRL SIKB 15000 Inventarisatie en onderzoek bodem” en “Essentiële eisen voor publiek toezicht inventarisatie en onderzoek bodem”

Uit de stukken maak ik op, dat het aanleveren van de informatie dient om te zorgen dat de ILT beter zicht krijgt op wat er goed en minder goed gaat binnen de bodembranche. Dit sterkt mijn vermoeden dat er geen actuele probleemanalyse ten grondslag ligt aan het beleidsvoornemen van de verplichte certificering van advies.

WOB-verzoek

Aan het begin van mijn brief heb ik al aangegeven dat de activiteiten van het SIKB onder uw eindverantwoordelijkheid vallen. Tegelijk is mij een aantal zaken onduidelijk over de exacte status / bevoegdheid van het SIKB.

Graag wil ik u verzoeken om op grond van de Wet openbaarheid bestuur helderheid te verschaffen over de volgende zaken:

- Wie zijn er bevoegd om aan het SIKB te verzoeken / opdracht te geven om regelgeving op te stellen (en waar / hoe is deze bevoegdheid vastgelegd en ingekaderd)?
- Is het SIKB bevoegd om ongevraagd over te gaan tot het opstellen van regelgeving (en zo ja, waar / hoe is deze bevoegdheid vastgelegd en ingekaderd)?
- Specifiek:
Wie heeft in de voorbije jaren aan het SIKB verzocht / opdracht gegeven om regelgeving op te stellen met verplichte certificering van advies (in het kader van BRL SIKB 5000 en vervolgens BRL SIKB 15000)?
Graag ontvang ik een afschrift van desbetreffende verzoek(en) / opdracht(en);
- Is het mogelijk om inzicht te krijgen in de gemaakte kosten en bekostiging van BRL SIKB 5000 en vervolgens BRL SIKB 15000?
- Wat is de wettelijke grondslag van de in het kader van het vergunningsstelsel van Kwalibo door het SIKB geheven leges ("afdracht ten behoeve van het onderhoud van de door het SIKB opgestelde regelgeving")?

Ik dank u bij voorbaat voor het verstrekken van bovenstaande informatie.

Hoogachtend,

Drs. M. Mosselman
Marmos Bodemanagement